

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2025-2026

Trolldalen barnehage
avd. Trollåsen og Vassbonn

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSdokumenter	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	4
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	5
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	6
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	6
4.1 BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	6
4.2 OMSORG	7
4.3 LEK	8
4.4 DANNING.....	8
4.5 LÆRING	9
4.6 VENNSKAP OG FELLESSKAP	9
4.7 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	10
4.8 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	11
4.9 BARNEHAGENS FASTE TEMA	11
5 BARNs MEDVIRKNING	12
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	13
6.1 PROGRESJON	13
6.2 DIGITAL PRAKSIS	14
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	14
7 OVERGANGER.....	15
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	15
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	15
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	16
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	17
9. AKTIVITETER / ÅRSJUL.....	19
10. PLAN FOR VURDERING.....	19
11. KILDER OG REFERANSER	21

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 22.10.25

Barnehagens styrer: Eline Marie Bangor

Årsplanen sendes ut via IST HomeDen ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i Kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Trolldalen barnehage består av to bygg – avdeling Vassbonn som ligger i Tømmerfaret med 50 barn fordelt på tre avdelinger, og avdeling Trollåsen som ligger i Trollåsveien med 30 barn fordelt på to avdelinger. Begge husene ligger flott til på Kolbotn, med gode uteområder, der det er rom for variert fysisk aktivitet. Barnehagene ligger nært fine turområder og vi har turdag hver uke. Dagene varierer noe fra avdeling til avdeling.

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Trolldalen barnehage jobber mot å være en helhetlig barnehage hvor alle avdelinger og alle ansatte jobber mot samme mål og samme visjon: «Sammen skaper vi hverdagsmagi». For å jobbe i samme retning og mot samme mål har vi valgt 4 satsingsområder: Språk, lek og felleskap (inkluderende lekemiljøer, lek i små grupper og anerkjennende voksne), matglede, og Varme voksne/Snakke med barn. (www.snakkemedbarn.no og [Varme voksne - RVTS Sør](#)). RVTS er «De regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging» og har laget mange opplæringsmoduler for ansatte som jobber med barn og unge.

Vår barnehage ønsker å være en inkluderende og raus barnehage der det er plass til alle. Barna våre skal oppleve gode dager fylt med trygghet, omsorg, mestring, utfordringer, lek, latter og forutsigbarhet. Alle barna skal bli sett, tatt på alvor og ha en opplevelse av å høre til. Personalet bruker sine styrker,

interesser, erfaringer og kunnskap i samarbeid med hverandre, og vi leter etter det samme hos barna for å sammen skape hverdagsmagi.

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av hverdagen vår. Vi har ansvar for å invitere alle barna med i språklige aktiviteter, uavhengig av alder og språklig bakgrunn. Vi vil legge til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser.

Vi vil gi rom for leken gjennom tid, tilstedeværelse, inkluderende og inviterende lekemiljøer og aktivt delta i leken sammen med barna. Vi vil være lydhøre og observante i samspillet med barna. Barnas fysiske rom og lekemateriell skal innby til lek, undring, mestring, utfordringer og tilpasses den enkelte barnegruppens ulike behov. Vi må være lydhøre overfor barnas signaler og tolke de slik at vi finner ut hva som interesserer barna og hva som gir de en meningsfull hverdag. Vi mener at barna trenger ro for å kunne leke og utfolde seg fritt, og vi ønsker å skjerme leken ved å legge til rette for flere smågrupper og deling av barnegruppen gjennom dagen. I smågrupper er det lettere å konsentrere seg, skape relasjoner og vennskap, øve på lekeferdigheter, bruke språket og øve på sosial kompetanse, samt å ha ulike temaer, lek og aktiviteter. Leken skal ha hovedrollen i arbeidet og synet vårt på barn.

I arbeidet med barna vil vi også ha fokus på de gode måltidene, matglede og helsefremmende aktiviteter. Vi ønsker å gi barna gode erfaringer med mat, måltider, matlaging og mattradisjoner. Vi er opptatt av at måltidene skal være en positiv opplevelse for alle barn. Personalet spiser sammen med barna, og utforsker og benevner smaker og konsistenser, uten å legge press på at barna må smake på eller spise opp maten. Vi legger til rette for gode samtaler rundt bordet der alle skal ha mulighet for å komme med sine tanker og synspunkter. På den måten kan vi bidra til å redusere sosiale forskjeller i barns kosthold.

Vi tar utgangspunkt helsedirektoratets anbefalinger for mat og måltider i barnehagen.

Denne høsten starter barnehagen opp et samarbeid med RVTS, hvor vi skal benytte verktøyet snakkemedbarn.no. og Varme voksne. RVTS har laget snakkemedbarn.no for at alle voksne som jobber med barn skal få mulighet til å øve på den viktige, men vanskelig samtalen. Om vi øver trygge omgivelser, øker sjansen for at tar i bruk kompetansen når det gjelder (www.snakkemedbarn.no) .

3.2 Satsingsområdene

- Språk

- Lek og felleskap – inkluderende lekemiljøer, lek i små grupper og anerkjennende voksne
- Matglede
- Snakke med barn/Varme voksne

3.3 Kompetanseutvikling

- Felles kurs og samlinger i sonen og i kommunen
- Personalet deltar og bidrar på planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter
- Refleksjonsgrupper for fagarbeidere og assistenter
- Jobber med felles fagstoff i hele personalgruppen
- Legger til rette for at ansatte kan bidra med kunnskap, erfaringer og kompetanse
- De ansatte har felles møtepunkter på tvers av bygg. På denne måten får vi et større og mer utviklende fagmiljø
- Ansatte får mulighet til å ta utdanning
- Ansatte skal dette året få økt kompetanse/kurses i å snakke med barn om sensitive temaer og hvordan være varme voksne for alle barn. Dette gjøres i refleksjonsteam og møter på avdelinger og på tvers av avdelinger for alle ansatte.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehagen jobber i tråd med føringene i Rammeplan for barnehage fastsatt av Kunnskapsdepartementet 24. april 2017 med hjemmel i lov om barnehager 17. juni 2005. Rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver.

Her står det beskrevet hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på, som verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som er forankret i menneskerettighetene og fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Fagområdet Etikk, religion og filosofi beskriver barnehagens mandat når det gjelder å legge til rette for å skape verdier, normer og holdninger som skal gi barn kunnskap om livssynsmangfold og kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og erfaring med kulturelle uttrykk og dens egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for mangfoldet og forståelse for andre menneskers livsverden og leveste.

Barnehagen skal bidra til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Den skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Fagområdet Nærmiljø og samfunn beskriver hvordan barnehagen skal bidra til å gjøre barna kjent med nærmiljø, samfunn og verden. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet, og barn skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Barnehagen har ulike markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og andre tradisjoner som er aktuelle, eksempelvis pride, nasjonaldager, halloween og karneval. Markeringer må for øvrig sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

Aktiviteter i forbindelse med disse markeringene bidrar til å sikre etterlevelse av kravene stilt til barnehagen gjennom Rammeplan for barnehagen og lov om barnehage.

4.2 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Vi er trygge, rolige, varme og oppmerksomme voksne som møter barnas behov med gode reaksjoner

- Vi tilpasser trøst til det enkelte barn
- Vi viser empati og hjelper barn med å vise empati for andre
- Vi anerkjenner og møter det enkelte barns følelser og behov med støtte og veiledning
- Vi er voksne som ser og verdsetter barna

4.3 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Vi er tilstedeværende i barnas lek både inne og ute
- Vi utvider barnas lekekompetanse og tilfører leken nye elementer
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode og deler barna i mindre lekegrupper etter interesser og behov
- Vi legger til rette for inkluderende og fleksible lekemiljøer
- Vi deler avdelingen inn i lekesoner og varierer lekemateriell

4.4 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Vi er inkluderende og anerkjennende
- Vi lar barna være med på å medvirke i egen hverdag, og gir mulighet til å delta i alle aktiviteter
- Vi har fokus på sosial kompetanse og lærer barna ulike normer og regler og øver på disse
- Vi støtter barn i regulering av egne følelser og atferd
- Vi stiller spørsmål når noe skjer i stedet for å definere

4.5 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker sansene våre når vi utforsker, lærer og mestrer
- Vi legger til rette for undring og utforskning sammen med barna
- Vi er nysgjerrige og til stede sammen med barna
- Vi tilbyr et variert utvalg av lekemateriale som er tilpasset ulike aldre og utvikling
- Vi arbeider i smågrupper

4.6 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi gir barna felles, sosiale opplevelser som gir grunnlag for vennskap
- Vi har fokus på raushet, inkludering og mangfold
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Vi er tilstedeværende og gir barna erfaring med å dele, hevde seg, samarbeide og ta hensyn til andre
- Vi observerer barna i lek og samspill, for å forebygge uheldige samspillsmønstre

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.7 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Vi legger til rette for lek slik at barna bruker språket for å kommunisere, skaper positive relasjoner, reflekterer og undrer seg
- Vi leser for barna og gir barna god tilgang til bøker, rim, regler og samtalebilder
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Vi setter ord på det vi gjør og gjentar det barna sier og bruker språket aktivt i lek og samspill med barna
- Vi er oppmerksomme på barnas ulike uttrykksformer – kroppsspråk, gråt, mimikk, ord og ulike følelsesuttrykk

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

4.8 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Vi jobber ut ifra et helhetlig læringssyn der fagområdene bygger på hverandre
- Vi planlegger arbeidet ut ifra temaer i årsplanen, barnehagens årshjul, kommunens satsningsområder og Rammeplan for barnehagen. Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og behov i planleggingen
- Vi arbeider tverrfaglig med alle fagområdene
- Vi bruker kommunens kvalitetskjenneretegn til å sikre kvalitet og reflekter over egen praksis
- Fagområdene synliggjøres i månedevalueringen

4.9 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i

gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Vi tar oss tid til å fange opp signaler, både kroppslige og verbale
- Vi er lydhøre for barnas interesser
- Vi inkluderer barna i planlegging og gjennomføring av aktiviteter
- Vi møter barna med omsorg og anerkjennelse
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode, for å sikre at alle barn blir sett og hørt

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi tilpasser utfordringer, varierer pedagogisk materiell og legger til rette for varierte lekemuligheter, etter alder og interesse
- Vi observerer og dokumenterer både lek, samspill og enkeltbarns utvikling for å evaluere og lage nye planer
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Vi gir barna mulighet til å utvide og bygge videre på leken
- Vi gir barna mulighet til å mestre på egenhånd, med støtte og veiledning

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi benytter digitale verktøy som et supplement i vårt pedagogiske arbeid
- Vi har diskusjoner rundt bruk av digitale verktøy, samt fokus på barnas personvern
- Vi er bevisste på hvordan og når vi bruker digitale verktøy sammen med barna
- Vi er bevisste på hvordan vi bruker bilder – hvilke bilder vi tar, hva vi viser frem og når

6.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi inviterer til flere besøksdager for barn og foresatte i forkant av oppstart
- Vi tilpasser tilvenningen til det enkelte barnet i samråd med foresatte og barnets behov
- Vi har fokus på trygghet, nærhet og ro de første månedene og bruker prinsippene fra trygghetssirkelen i det daglige arbeidet
- Vi gir barnet en tilknytningsperson
- Vi gjennomfører oppstartsamtaler i forkant eller i løpet av de første ukene med alle nye i barnehagen

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Gjennom året besøker vi hverandre på avdelingene og har dørene ofte åpne slik at barna kan besøke hverandre på tvers av avdelinger
- Vi samarbeider tett mellom avdelingene gjennom året

- Vi setter av faste tider i mai/juni til å bli kjent på den nye avdelingen, både med det fysiske rommet, personalet og barna som blir igjen
- Personalet som skal jobbe på den nye avdelingen besøker barna på den avdeling de går på før sommeren og er sammen med barna der de er trygge
- Barna besøker ny avdeling før ferien, med lekegrupper, turer og måltid sammen med sin nye avdeling

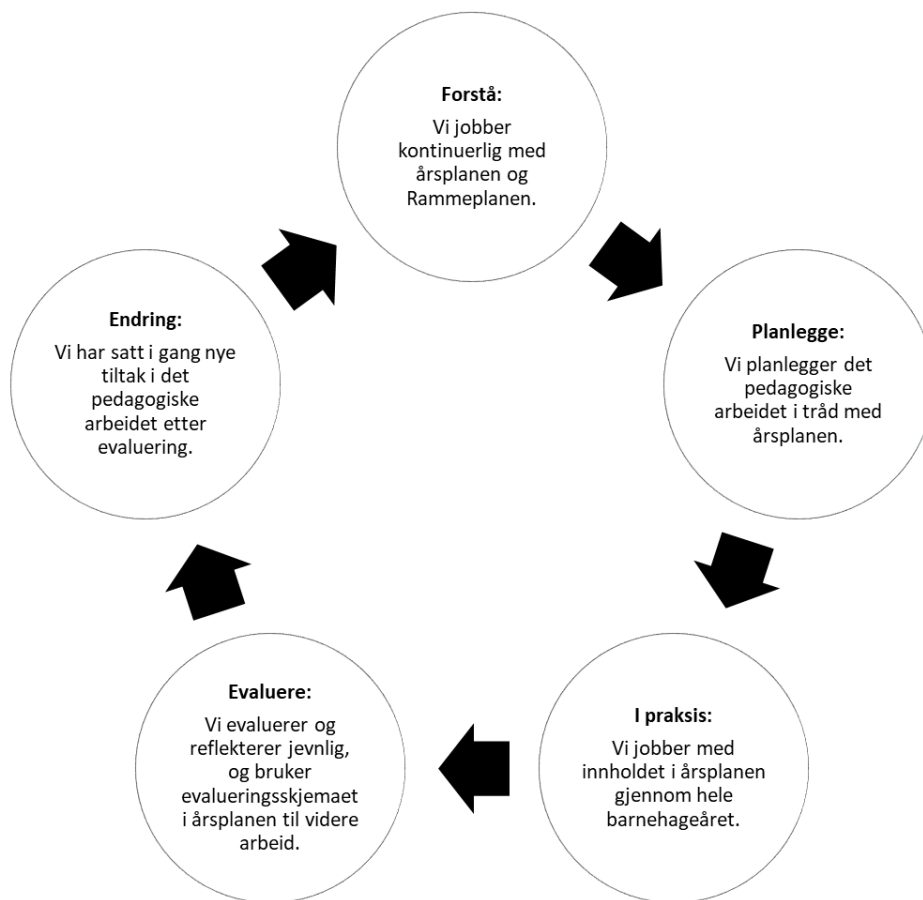
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi har egne grupper for skolestartere gjennom hele året som leker sammen, går på turer og løser oppgaver.
- Vi har skolestartertreff med andre barnehager i sonen
- Vi har felles turer for skolestartere på begge hus
- Vi besøker skole/SFO
- Vi har overføringssamtaler med skolen

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi har flere samarbeidsarenaer der vi planlegger det pedagogiske arbeidet – planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, ledermøter, foreldremøter og refleksjonsgrupper
- Vi planlegger med utgangspunkt i barnas interesser og modningsnivå
- Vi planlegger sammen, og har barnas behov og medvirkning som bakgrunn for planene
- Vi sender ut planer til foresatte slik at alle er forberedt

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker avdelingsmøter, personalmøter, plandager og refleksjonsmøter til vurdering av praksis
- Vi bruker kommunens kvalitetskjenntegn til å vurdere kvaliteten på egen praksis
- Vi evaluerer dagene våre, aktiviteter og planer
- Vi lager nye planer ut fra evalueringene

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker kommunens kvalitetskjenntegn
- Vi observerer og dokumenterer aktiviteter på enkelt- og gruppenivå
- Vi utfører pedagogisk dokumentasjon for evaluering og videreutvikling
- Vi tar bilder av aktiviteter, og henger opp i barnehøyde. Vi sender ut bilder av aktiviteter, men ikke av ansikt.
- Vi sender ut tilbakeblikk til foresatte om hvordan aktiviteten/dagen/uken eller måneden har vært.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	Planleggingsdager 14. og 15.august – barnehagen er stengt
September	Brannvern Foreldremøte onsdag 10.september	
Oktober	Verdensdagen for psykisk helse SU – møte	Høstferie uke 40 – barnehagen er åpen
November	Foreldresamtaler/dialogmøte for foresatte	Planleggingsdag 14.november barnehagen er stengt
Desember	Lucia 12.12. for barn og foresatte	Barnehagen er stengt fra 24.desember – 2.januar
Januar		2.januar – Planleggingsdag, barnehagen er stengt
Februar	Samefolkets dag 6.februar	Vinterferie uke 8 – barnehagen er åpen
Mars	Foreldresamtaler/dialogmøte for foresatte	Påskeferie – barnehagen er stengt 30.mars til 6. april
April	SU møte Foreldresamtaler/dialogmøte for foresatte	Påskeferie – barnehagen er stengt 30.mars til 6.april
Mai	Dugnad Besøksdager nye barn	1.mai – barnehagen er stengt 14. og 15.mai barnehagen er stengt (Kristi himmelfart og planleggingsdag) 25.mai – andre pinsedag. Bhg er stengt
Juni	Sommerfest i Vassbonn og Trollåsen Besøksdager for nye barn Foreldremøte for nye foreldre	
Juli	Ferie og sommerbarnehage	Barnehagen er stengt uke 28 og 29. uke 30 er det sommeråpen barnehage i kommunen.

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

For å kvalitetssikre arbeidet vi gjør i barnehagen, er det viktig med kontinuerlig vurdering, refleksjon og evaluering av arbeid og planer i virksomheten.

Personalet skal jevnlig vurdere egen praksis gjennom bruk av kommunens kvalitetskjenner og egne kvalitetskjenner for barnehagens satsingsområde. Vurdering, refleksjon og evalueringsarbeidet foregår kontinuerlig i lederteamet, medbestemmelsesgruppa, Samarbeidsutvalget, på planleggingsdager, avdelingsmøter, personalmøter og gjennom innspill/tilbakemeldinger fra barna. «barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget» (Kunnskapsdepartementet 2017:39).

Personalets plan for evaluering og av satsningsområdene i årsplanen:

	Barnehagens arbeid med lek og lekemiljø	A	B	C	Kommentarer:
1.	Det gis rom for barnas egen lek				
2.	Barna deles i mindre grupper etter interesser og behov				
3.	Personalet er innstilt på at de jobber på barnas lekeplass med rommet som tredje pedagog				
4.	Personalet legger til rette for inkluderende og fleksible lekemiljøer				
5.	Avdelingen deles i lekesoner og det er variasjon til tilgjengelig lekemateriale				

	Barnehagens arbeid med inkluderende fellesskap	A	B	C	Kommentarer:
1.	Personalet er tilstedeværende, støtter og er tilstedeværende i barnas lek				
2.	Personalet hjelper barna inn i lek, slik at de får erfaringer med å etablere vennsksrelasjoner				
3.	Personalet bruker smågrupper som arbeidsmetode				
4.	Personalet er tett på og gir barna støtte i å dele, hevde seg, samarbeide og ta hensyn til andre				

	Barnehagens arbeid med fagområdene	A	B	C	Kommentarer:
1.	Personalet jobber tverrfaglig og temabasert med alle fagområder				
2.	Personalet benytter rammeplan og fagområder til planlegging og evaluering av det pedagogiske arbeidet				
3.	Personalet er bevist på hvordan de bruker fagområdene i hverdagsaktiviteter				
4.	Månedspan blir sendt ut hver måned, og kobler inn rammeplanen i tiltak og evaluering av disse				

	Barnehagens arbeid med tilknytning, trygghet og relasjonskompetanse	A	B	C	Kommentarer:
1.	Personalet er anerkjennende og imøtekommende med barnas følelser				
2.	Personalet er tilstedeværende til å hjelpe barnet med å regulere følelser- og sette ord på egne følelser				
3.	Personalet er bevisst på egen væremåte med barna				
4.	Personalet bruker COS som verktøy til å imøtekomme barnas følelser i hverdagen				

11. Kilder og referanser

- Lov om barnehager <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-6>
- rammeplan for barnehagen <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen>
- <http://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen/anbefalinger-for-mat-og-maltider-i-barnehagen#maltidene-i-barnehagen-skal-vaere-en-pedagogisk-arena-der-barna-far-medvirke-i-mat-og-maltidsaktiviteter>
- www.snakkemedbarn.no